

Bolagsstyrningsrapport 2010

Bolaget

Livförsäkringsaktiebolaget Skandia, Skandia Liv, är ett svenskt publikt aktiebolag med säte i Stockholm, Sverige. Skandia Liv är ett dotterbolag till Försäkringsaktiebolaget Skandia, Skandia, som ingår i Old Mutualkoncernen. Eftersom försäkringstagarna i Skandia Liv står för riskkapitalet i bolaget och bolaget inte får dela ut vinst till aktieägaren finns det en rad särskilda regler som syftar till att skydda försäkringstagarnas intressen. Till grund för styrningen av bolaget och dess dotterbolag ligger bland annat försäkringsrörelselagen (med särregler för så kallade hybridbolag av Skandia Livs slag), bolagsordningen, de riktlinjer för intressekonflikter som styrelsen har beslutat, en ägarstyrningspolicy som beslutats av bolagsstämman i Skandia Liv samt andra riktlinjer för styrning. Även avtal mellan Skandia Liv och dess moderbolag har betydelse för styrningen.

Regelverk

Det viktigaste regelverket för bolagets styrning finns i försäkringsrörelselagen och, från och med 2011, aktiebolagslagen.

Försäkringsrörelselagen innehåller dels regler som svarar mot reglerna i aktiebolagslagen för vanliga aktiebolag, dels särregler för att skydda försäkringstagarna. Skandia Livs verksamhet drivs enligt ömsesidiga principer, vilket bland annat innebär att resultatet tillfaller försäkringstagarna. Finansinspektionen ges i många fall i lagen rätt att utfärda bindande föreskrifter för försäkringsbolag. Finansinspektionen har också lämnat rekommendationer för styrning och kontroll av finansiella företag, så kallade allmänna råd.

I bolagsordningen finns regler om styrelsens sammansättning. Den följer lagens regler om att styrelsen ska ha en majoritet av oberoende ledamöter varav en är försäkringstagarledamot som inte är utsedd av stämman. Bolagsordningen slår också fast att Skandia Liv inte får dela ut vinst till aktieägaren.

I den ägarstyrningspolicy som beslutats av bolagsstäm-

man anges bland annat att bolaget ska ha en heltidsanställd vd samt självständigt ska hantera vissa funktioner, till exempel aktuarie- och juristfunktionerna. Enligt policyn ska, i den utsträckning styrelserna i Skandia Liv och Skandia bedömer det lämpligt, driften av vissa verksamheter skötas gemensamt. Ägarstyrningspolicyn anger bland annat att Skandia Liv ska tillhandahålla försäkringsprodukter med en trygghetsprofil som erbjuder ett långsiktigt sparande med garanti eller trygghet vid sjukdom, olycks- eller dödsfall. Avkastningen ska fördelas mellan försäkringarna på ett skäligt sätt. Ägarstyrningspolicyn har ändrats med verkan från och med år 2011. Ändringarna markerar bland annat att frågor av betydelse ska behandlas av styrelsen där även företrädare för aktieägaren ingår.

Skandia Livs styrelse beslutade 2003 om strikta och detaljerade riktlinjer för transaktioner och andra relationer mellan Skandia Liv och Skandia. Senare infördes ett krav i lag att alla livbolag som inte får dela ut vinst ska ha riktlinjer av detta slag.

Skandia Liv och Skandia träffade hösten 2004 ett princip- och ramavtal om sitt samarbete. Principerna i ramavtalet utvecklas i olika uppdragsavtal med uppdrags-specifikationer för de skilda funktioner som omfattas av samarbetet. En tydlig process finns för att säkerställa att ansvarsfördelningen i samarbetet är klar och att riktlinjer och processer följs upp.

Utöver nämnda interna regelverk finns ett stort antal interna policies och riktlinjer som reglerar verksamheten. Skandia Liv följer Svensk kod för bolagsstyrning i tillämpliga delar.

Bolagsstämman

Skandia Livs moderbolag Skandia äger samtliga aktier i Skandia Liv och beslutar vid bolagsstämman. Eftersom det bara finns en aktieägare har ingen valberedning utsetts. Bolagsstämman är Skandia Livs högsta beslutande organ. Vid den ordinarie bolagsstämman fastställs resultat- och balansräkning, två revisorer väljs och ledamöter i styrelsen väljs (förutom en försäkringstagarledamot och

arbetstagarrepresentanter). Det beslutas också om arvoden till styrelseledamöter och revisorer. Stämman fastställer att rörelseresultatet ska överföras till eller tas ur konsolideringsfonden (en fond bestående av försäkrings-tagarnas överskottsmedel som är bolagets egna kapital, det vill säga riskkapital). Beslutanderätten hos stämman ligger, som nämnts, hos Skandia, som är Skandia Livs enda aktieägare. Styrelsen i Skandia godkänner Skandia Livs strategi och affärsplan inom ramen för affärsplaneringen för Skandias division Nordic. Stämman fastställer därefter affärsplanen. Samtidigt bekräftar stämman också Skandia Livs viktigaste policier.

Eftersom Skandia Liv inte delar ut vinst finns inga be-myndiganden till styrelsen att ge ut egna aktier.

Styrelsen

Styrelsen är enligt försäkringsrörelselagen ansvarig för bolagets organisation och förvaltning. Den beslutar om Skandia Livs strategiska inriktning, utser vd och fastställer riktlinjer och instruktioner. Styrelsen ska se till att det finns lämpliga interna regelverk för riskhantering och riskkontroll, och har i anslutning till utvecklingen av affärsstrategin genomfört en riskanalys. Till styrelsens uppgifter hör också att se till att det finns en tillfredsställande kontroll över bokföring och tillgångsförvaltning. Den följer löpande Skandia Livs verksamhet, ekonomiska resultat och kapitalförvaltning. Till hjälp i denna uppföljning har styrelsen en egen oberoende internrevision som rapporterar direkt till styrelsen. Styrelsen hanterar även frågor om riktlinjer för förmåner till anställda i Skandia Liv och dess dotterbolag. Den beslutar om lön och andra förmåner till vd och chefen för internrevision i Skandia Liv. Styrelsens vida beslutanderätt inskränks av bolagsstämmans ensamrätt att besluta i vissa frågor och möjlighet att besluta i andra frågor som inte uttryckligen hör till styrelsens eller vds ansvar. Besluten får inte innebära att värden förs från Skandia Liv utan att det finns rent affärsmässiga skäl för Skandia Liv.

Enligt försäkringsrörelselagen ska mer än hälften av ledamöterna i en styrelse i ett ej vinstutdelande försäkringsbolag vara oberoende. Med oberoende ledamot avses en person som varken är anställd i bolaget, anställd eller styrelseledamot i företag som ingår i samma koncern som bolaget eller i en företagsgrupp av motsvarande slag. Skandia Livs styrelse består för närvarande av nio ledamöter, varav fem inklusive ordföranden är oberoende. Sex av styrelsens ledamöter inklusive ordföranden är valda av bolagsstämman. En ledamot är utsedd av en särskild försäkringstagarkommitté. I styrelsen ingår två ledamöter som de fackliga organisationerna utser enligt lag. För Skandia Liv gäller en särskild regel i försäkringsrörelselagen för jäv vid styrelsesammanträden. Regeln innebär att när avtal och tvister mellan Skandia Liv och dess moderbolag behandlas i styrelsen får en styrelseledamot

med koppling till moderbolaget inte delta. Vd i Skandia Liv är adjungerad till styrelsens sammanträden.

Revisions- och riskutskottet

Styrelsens revisionsutskott har under 2010 bytt namn till revisions- och riskutskottet för att tydligare markera utskottets ansvar även för riskhanteringen.

Utskottet följer nu kontinuerligt arbetet med riskhantering och riskrapportering som även inkluderar bland annat bevakning av principerna för rättvisa mellan försäkrings-tagarna (kontributions- och skälighetsprinciperna). Utskottet svarar även för intern kontroll, finansiell rapportering, interna transaktioner med Skandia samt extern respektive intern revision inom Skandia Liv och dess dotterbolag. Utskottet är även ett forum för samverkan med och mellan den interna och den externa revisionen. Utskottet verkar genom sitt arbete för att säkerställa en god intern kontroll, främst avseende den finansiella rapporteringen i bolaget, och därmed en ordning som är väl förenlig med Finansinspektionens allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag. Ekonomienheten, Internrevision och enheten för Riskstyrning och riskkontroll är instrument i detta arbete. Detsamma gäller bolagets funktion för kontroll av hur regler följs (compliance officer). Utskottet bereder även styrelsefrågor som rör transaktioner mellan Skandia Liv och dess moderbolag. Förutom de externa revisorerna och chefen för internrevision, är bolagets ekonomichef, chief risk officer och vd närvarande vid utskottets sammanträden. Samtliga ledamöter är oberoende.

Rapportering från internrevisionen till utskottet

Skandia Livs internrevisionsfunktion är direkt underställd styrelsen. Internrevisionens arbete är riskbaserat och utförs enligt den plan som godkänns av revisions- och riskutskottet. Internrevisionens arbete omfattar operationell effektivitet och ändamålsenlighet, regelefterlevnad samt finansiell rapportering. Samordning sker med Skandia Livs externa revisorer i syfte att öka effektiviteten. Chefen för internrevision rapporterar direkt till Skandia Livs revisions- och riskutskott samt informerar löpande vd i Skandia Liv och chefen för internrevision i moderbolaget Skandia.

Placeringsutskottet

Styrelsens placeringsutskott följer utvecklingen och förvaltningen av Skandia Livs placeringstillgångar och granskar att förvaltningen sker i enlighet med styrelsens placeringsriktlinjer och riktlinjer för skydd mot solvensrisken. Placeringsriktlinjerna anger ramarna för hur Skandia Livs tillgångar ska placeras, hur risker inom placeringsverksamheten ska mätas, begränsas och kontrolleras samt hur resultatet i förvaltningen ska rapporteras. Placeringsutskottet beslutar om övergripande fördelning i tillgångs-

slag och förbereder styrelsebeslut i placeringsfrågor. Vd är ledamot i placeringsutskottet. Samtliga ledamöter utom vd är oberoende.

Ersättningsutskottet

Styrelsens ersättningsutskott skall förbereda styrelsens riktlinjer för förmåner till anställda i bolaget och dess dotterbolag. Det innefattar en beredning av anställningsvillkoren för verkställande direktören. Ersättningsutskottet skall enligt "farfarsprincipen" godkänna vd:s beslut om förmåner för person i hans ledningsgrupp innan beslutet verkställs. Ordföranden och en ledamot i utskottet är oberoende. En ledamot är anställd i Skandia Livs moderbolag och är inte oberoende i försäkringsrörelselagens mening men är oberoende i förhållande till Skandia Liv enligt definitionen i Svensk kod för bolagsstyrning.

Kund- och produktutskottet

Styrelsen har ett kund- och produktutskott för kontakt på styrelsenivå med företrädare för kundintressen. I utskottet kan en dialog föras som främjar en god kontakt med kunderna. Utskottet följer också produkt- och affärsutvecklingen samt bolagets information och kundservice. Utskottet bereder inte styrelseärenden. Samtliga ledamöter är oberoende.

Försäkringstagarkommittén

Försäkringstagarkommittén utser en försäkringstagarledamot i styrelsen. Kommittén består av Gunnar Holmgren (ordförande), Gunilla Berg, Leif Hansson och Bengt Rydén.

Styrelsens arbete under 2010

Skandia Livs styrelse har under 2010 haft sju sammanträden. Styrelsen har behandlat löpande ärenden, beslutat om riktlinjer för verksamheten och fastställt affärsplanen. Styrelsen har därtill hållit flera strategi- och fördjupningsseminarier. Dessutom har styrelsen slutfört en etapp i analysen av möjliga förändringar i strukturen för ägandet av riskkapitalet i Skandia Liv. Man har också genomfört en fördjupad affärsanalys med särskild inriktning på den så kallade kryssvalsmarknaden. Styrelsen har också särskilt diskuterat de nya krav som följer av det kommande nya regelverket för kapitalkrav och riskstyrningen i bolaget (plan för genomförandet av en riskstyrning enligt EU:s så kallade Solvens 2 direktiv).

Ordförandens roll

Ordföranden leder arbetet i styrelsen och följer, genom kontinuerliga kontakter med vd, bolagets löpande utveckling och frågor av strategisk karaktär. Ordföranden företräder bolaget utåt i vissa övergripande frågor. Ordföranden har även kontinuerliga kontakter med ordföranden i styrelsen för Skandia Livs moderbolag och dess vd.

Vd:s roll

Vd ansvarar för bolagets löpande förvaltning. Vd ingår även i ledningen för den Skandiamemensamma divisionen Nordic. Ansvarsuppdelningen inom vd:s ledningsgrupp har reglerats i en särskild instruktion beslutad av vd. För att nå ett bättre löpande samarbete mellan olika avdelningar har vd inrättat risk-, ALM-, boksluts- och försäkringskommittéer med företrädare för olika avdelningar, se nedan under rubriken Kontrollmiljö, sidan 6.

Översikt över ledamöternas närvaro vid styrelsens och utskottens sammanträden

Ledamöter Styrelsen		Styrelsen	Placerings- utskottet	Revisions- och riskutskottet	Ersättnings- utskottet	Kund- och produkt- utskottet
Gunnar Palme		7	3	5	4	1
Mårten Andersson	fr o m oktober	2				
Jens Erik Christensen	fr o m bolagsstämman	4		2		
Gunnar Holmgren		7	4		1	3
Monica Lindstedt		6				3
Lars Otterbeck		7	3			
Leif Victorin		7		5		
Dahn Eriksson		7				
Sonja Wikström		6				
Elisabet Annell	t o m bolagsstämman	3		2		1
Bo Eklöf	t o m bolagsstämman	3	1	2	4	2
Bertil Hult	t o m oktober	5			4	
Sverker Lundkvist	t o m bolagsstämman	3	1		4	
Styrelsesuppleanter						
Bengt Carlberg		7				
Jane Olofsson	fr o m bolagsstämman	4				
Marek Rydén	fr o m bolagsstämman	3				
Marita Odélius-Engström	t o m bolagsstämman	3				
Ulf Sundevåg	t o m bolagsstämman	2				

Vd, Bengt-Åke Fagerman, är ordinarie ledamot i placeringsutskottet.

Ordinarie ledamöter i styrelsen

Gunnar Palme

Ordförande och oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2008. Ordförande i ersättningsutskottet, ledamot i revisions- och riskutskottet, placeringsutskottet samt kund- och produktutskottet.

Född 1954, jur kand vid Stockholms universitet.

Senior Advisor i EQT. Tidigare vd och CEO i AssiDomän och Munksjö samt tidigare anställd och vice vd i Atlas Copco. Tidigare CEO och ordförande i Finn Power. Ordförande i Ung Företagsamhet i Sörmland. Tidigare ordförande i Bewator och Rexell samt styrelseledamot i Sydsvenska Kemi.

Mårten Andersson

Ej oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan oktober 2010. Ledamot i ersättningsutskottet.

Född 1971, civilekonomexamen vid Lunds universitet.

Anställd i Skandia sedan 1997. CEO Skandia Nordic. Tidigare på flera positioner inom Skandiakoncernen, framförallt utomlands.

Jens Erik Christensen

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan maj 2010. Ledamot i revisions- och riskutskottet.

Född 1950, cand act vid Köpenhamns Universitet. Tidigare vd och CEO Codan A/S och TryggHansa AB och medlem i Executive Committee i Royal & SunAlliance plc (UK) samt vice vd i Danica Pension A/S. Tidigare ordförande i Forsikring & Pension (motsvarar Sveriges Försäkringsförbund). Erfarenhet från styrelsesarbete i bank- och försäkringssektorn bland annat som vice ordförande i BankNordik A/S. Styrelseledamot och ledamot i revisionsutskottet i SAS AB.

Gunnar Holmgren

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2002. Ordförande i placeringsutskottet samt ledamot av ersättningsutskottet och kund- och produktutskottet.

Född 1957, ekonomie doktor vid Åbo Akademi. Generaldirektör för Försvarets materielverk. Tidigare bland annat vd för Sveriges Försäkringsförbund. Erfarenhet av styrelsearbete i bank- och försäkringssektorn från bland annat SBAB och Stadshypotek. Lång erfarenhet av ägarstyrningsfrågor inom både privat och statlig bolagsverksamhet.

Monica Lindstedt

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2006. Ordförande i kund- och produktutskottet.

Född 1953, civilekonomexamen vid Handelshögskolan i Stockholm.

Forskarstudier vid EFI. Tidigare vd för bland annat Tidningen Folket, Bonniers Fackpressförlag, Eductus och Previa. Grundare, tidigare vd och numera styrelseordförande i Hemfrid i Sverige. Medgrundare till tidningen Metro. Styrelseledamot i Uniflex och Telge Energi. Tidigare styrelseuppdrag i bland annat Capiro, Lantmännens koncernstyrelse, JM, Systembolaget och Posten.

Lars Otterbeck

Ej oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2007. Ledamot i placeringsutskottet.

Född 1942, ekon dr och docent vid Handelshögskolan i Stockholm.

Vice ordförande i Försäkringsaktiebolaget Skandia, ledamot i styrelserna för Old Mutual plc och Skandiabanken. Ordförande i Hakon Invest AB och Roslagens Nyföretagarcentrum. Vice ordförande i Kollegiet för Bolagsstyrning. Tidigare bland annat vd i Alecta och vice ordförande i SAF.

Leif Victorin

Oberoende försäkringstagarledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2008. Ordförande i revisions- och riskutskottet samt ledamot i kund- och produktutskottet.

Född 1940, civilingenjörsexamen och tekn lic vid Chalmers tekniska högskola.

Tidigare anställd, Sverigechef samt chef för Skandia Norden i Skandia. Tidigare vd för Skandia Liv. Vice ordförande i försäkringstagarföreningen ProSkandia. Tidigare styrelseuppdrag i Skandias styrelse samt andra styrelseuppdrag inom Skandia samt för Autoliv, Sophiahemmet och Anticimex.

Dahn Eriksson

Ej oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2007. Arbetstagarrepresentant.

Född 1962, civilekonomexamen vid Uppsala universitet. Anställd i Skandia Liv sedan 2001 på ekonomienheten. Tidigare skatterevisor och IT-revisor på Skattemyndigheten i Stockholm.

Styrelseledamot i Saco-föreningen i Skandia.

Sonja Wikström

Ej oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2008. Arbetstagarrepresentant.

Född 1952, högskolestudier inom ekonomiområdet.

Anställd i Skandia sedan 1985. Styrelseledamot i FTF-föreningen i Skandia.

Styrelsesuppleanter

Bengt Carlberg

Ej oberoende suppleant i Skandia Livs styrelse sedan 2003.

Arbetstagarrepresentant.

Född 1951, gymnasial utbildning med akademisk påbyggnad.

Anställd i Skandia sedan 1976 som försäkringsrådgivare. Styrelseledamot i FTF-föreningen i Skandia, tidigare styrelseuppdrag i Företagareförbundet och i stiftelsen Jobs & Society.

Jane Olofsson

Ej oberoende suppleant i Skandia Livs styrelse sedan maj 2010.

Arbetstagarrepresentant.

Född 1982, gymnasial utbildning inom Samhällsvetenskap.

Anställd i Skandia som personskadereglerare sedan 2005. Ordförande i Skandias FTF-Klubb Väster. Styrelseledamot i FTF-föreningen i Skandia.

Marek Rydén

Ej oberoende suppleant i Skandia Livs styrelse sedan maj 2010.

Född 1969, studier i nationalekonomi och teknisk fysik vid Uppsala universitet.

Anställd i Skandia sedan 1996. CFO i Skandia Norden sedan 2009, tidigare bland annat chef för Skandia Link, chef för Business Control och har arbetat som aktuarie och controller i Tyskland respektive Latinamerika. Innehar flera styrelseuppdrag inom Skandiakoncernen.

Styrelsesekreterare

Lars Bergendal

Född 1953, chefsjurist Skandia Liv. Styrelsesekreterare sedan 2003.

Verkställande direktör

Bengt-Åke Fagerman

Född 1954, civilekonomexamen vid Stockholms universitet, MIL managementutbildning och Skandias interna försäkringsutbildning.

Anställd i Skandia sedan 1978.

Affärsområdeschef inom Skandias Sverigeorganisation 1989–1995, chef för affärsområde Företag inom Skandia Liv 1995–1997, chef för Skandia Marknadsstöd, SMS, 1997–2001. Vd för SMS 2001–2002. Vice vd för Skandia Liv, 2002–2005, vd för Skandia Liv sedan 2005. Ordförande i Livförsäkringsutskottet inom Sveriges Försäkringsförbund.

Styrelseledamot i Diligentia, Skandia A/S Danmark, Skandia Livsförsäkring A/S Danmark och Skandia Link Livsförsäkring A/S Danmark. Ingår i ledningen för den Skandiagemensamma organisationen division Nordic. Vd har inget delägarskap i företag som Skandia Liv har betydande affärsförbindelser med.

Ersättning till styrelseledamöter och företagsledning

Ersättningen för 2010 till styrelseledamöter och företagsledning framgår av not 37 i Skandia Livs årsredovisning.

Aktivt ägande

Skandia Livs styrelse har en policy för utövandet av ägande i de företag som ingår i Skandia Livs värdepappersportfölj. Policyn tar främst sikte på svenska aktie- marknadsbolag där Skandia Liv är en av de större ägarna. Företrädare för Skandia Liv deltar i valberedningar i ett relativt stort antal bolag men endast i undantagsfall tar anställda i Skandia Liv uppdrag som styrelseledamöter i noterade bolag. Ett sådant styrelseuppdrag ska godkännas av Skandia Livs styrelse.

Revisorerna

Som ett led i åtgärderna för att säkerställa försäkrings- tagarnas intresse i Skandia Liv har Skandia Liv och dess moderbolag skilda huvudrevisorer. Vid bolagsstämman 2010 utsågs Deloitte och KPMG till revisorer i Skandia Liv till utgången av 2011 års ordinarie bolagsstämma. Auktoriserade revisorn Svante Forsberg, Deloitte, är huvudansvarig revisor. Huvudansvarig hos medrevisorn KPMG är auktoriserade revisorn Thomas Thiel. Valet av revisorer har skett efter beredning i revisions- och riskutskottet i Skandia Liv såväl som revisionsutskottet i dess moderbolag. Svante Forsberg är även revisor för Alliance Oil, Anticimex, Black Earth Farming, Connecta, Fabege, Lannebo Fonder, Max Matthiessen, o2 Vind och Swedbank. Thomas Thiel är även revisor för bland annat SKF, Atlas Copco, Swedish Match, Ratos, Axfood, Stena, Peab och Skandia. Under 2010 har Deloitte endast utfört revisions- och revisionsnära uppdrag åt Skandia Liv. De externa revisorererna arbetar väl koordinerade med Skandia Livs interna revision. Den interna och externa revisionen redovisade under året en gemensam riskanalys där funktionernas olika inriktningar framgår. En övergripande gemensam revisionsplan har redovisats. Revisionsnära uppdrag till revisionsbolagen lämnas endast efter beredning i revisions- och riskutskottet. Revisorerna har utvärderats i revisions- och riskutskottet med stöd av bland annat en enkät. Ersättning till revisorererna framgår av not 8 i Skandia Livs årsredovisning.

Kod för bolagsstyrning

Skandia Liv är ett bolag i Old Mutualkoncernen. Old Mutual är noterat vid Londonbörsen och tillämpar den brittiska så kallade Combined Code. På grundval av bland annat den koden har Old Mutual, och i sin tur Skandia Livs moderbolag Skandia, policies för styrning som Skandia Liv följer i den mån det är förenligt med bolagets särskilda ställning. I ägarinstruktionen och anknutna policies regleras aktieägarens inflytande i bolaget. Den brittiska Combined Code bygger på en annan typ av regelverk än den svenska koden för bolagsstyrning. Den brittiska koden har dock påverkat den svenska kodens utformning. Syftet med den svenska koden är att utveckla styrningen av svenska bolag och främja förtroendet för näringslivet. Grundprincipen är att tillämpa koden genom "följ eller förklara", det vill säga att avvikelser från koden är tillåtna men måste förklaras. Utgångspunkten för Svensk kod för bolagsstyrning är att i möjligaste mån följa den standard som etablerats i andra länders koder för bolagsstyrning, men med anpassning till aktiebolagslagen. Koden riktar sig främst till noterade bolag, men även till bolag som Skandia Liv, med ett stort antal försäkringstagare som står för bolagets riskkapital. Skandia Liv följer i tillämpliga delar Svensk kod för bolagsstyrning.

Avvikelser från koden

Skandia Liv har valt att avvika från följande bestämmelser i koden:

Kodbestämmelse 1 – Bolagsstämma

Skandia Liv följer inte kodens regler om bolagsstämman eftersom bolaget bara har en ägare och stämman således inte är öppen.

Kodbestämmelse 2 – Val och arvodering av styrelse och revisor

Skandia Liv har ingen valberedning eftersom bolaget endast har en ägare. Det innebär att bolaget avviker från samtliga bestämmelser som rör en valberedning. Beredningen av revisorsval görs inom revisions- och riskutskottet i Skandia Liv efter samråd med Skandia Livs moderbolag.

Kodbestämmelse 3.1 – Styrelsens uppgift

Genom att vinstutdelning från bolaget är förbjuden är inte uppgiften för styrelsen att främja ägarens intresse av avkastning på aktiekapitalet. Allt överskott i bolaget tillkommer försäkringstagarna och de försäkrade.

Kodbestämmelserna 4.2 och 4.4 – Styrelsens sammansättning

Sammansättningen av styrelsen styrs av särreglerna för icke vinstutdelande livförsäkringsaktiebolag i försäkringsrörelselagen (jämför ovan).

Kodbestämmelse 7.6 – Styrelsens arbetsformer

Granskning av delårsrapporter – Bolagets revisorer granskar inte bolagets halvårsrapport. Avvikelse från kodens bestämmelser sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och med syftet att begränsa kostnaderna för försäkringstagarna.

Kodbestämmelse 9.1 – Ersättning till ledande befattningshavare

Beslut på bolagsstämman - Skandia Liv tillämpar Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy och omfattas inte av denna punkt.

Intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen för 2010

Skandia Livs arbete med den interna kontrollen och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen har utgått från den internationellt allmänt använda COSO-modellen¹⁾.

Redogörelsen som följer utgår från de begrepp och processer som finns i modellen.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsordning samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ styrelsen och vd inrättat. Det har bildats ett antal kommittéer vilka bereder olika frågor till ledningen.

- Riskkommittén har till uppgift att identifiera och mäta olika former av operationell risk, liksom att det finns systematiska och effektiva rutiner för att hantera dessa. Kommittén ska också löpande följa upp alla risker (inklusive strategiska risker) och hanteringen av dessa för att säkerställa att risknivån och hantering ligger inom ramen för bolagets övergripande målsättningar.
- ALM-kommitténs uppgift är att ta fram beslutsunderlag för att säkerställa att sammansättningen av bolagets tillgångar och åtaganden är anpassade till varandra för att säkerställa en god avkastning och lönsamhet med ett rimligt risktagande.
- Försäkringskommittén har till uppgift att säkerställa att bolagets åtaganden är förenliga med ett rimligt risktagande, en god lönsamhet och en skälig fördelning av avgifter och överskott mellan olika försäkringskollektiv.

¹⁾ COSO-modellen är framtagen av en amerikansk oberoende organisation, Committee of Sponsoring Organizations of the Tradeday Commission (COSO) och beskriver den interna styrningens och kontrollens olika beståndsdelar.

- Bokslutskommitténs uppgift är att säkerställa att gällande redovisningsprinciper följs samt att en korrekt klassificering och värdering görs av såväl tillgångar som skulder. Kommittén ska dessutom verka för en ökad kunskap och förståelse samt ett effektivt informationsutbyte inom Skandia Liv avseende resultat- och bokslutsfrågor. Kommittén ska också vara ett forum för att följa utvecklingen inom regelverksområdet (interna såväl som externa regelverk) och analysera effekter för Skandia Liv inom kommitténs ansvarsområden.

Kontrollmiljön består även av de värderingar och den företagskultur som styrelse, vd och ledning kommunicerar och verkar utifrån i syfte att skapa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet. Detta har dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument såsom interna policier, riktlinjer, manualer och koder, instruktioner för attesträtt samt redovisnings- och rapporteringsinstruktioner. Ett bolagsövergripande kontrollramverk har införts, Entity Wide Controls, EWC, vilket utgör ledningens verktyg för att säkerställa en hög intern kontroll inom bolaget. Därtill har hela IT-verksamhetens kontrollmiljö kartlagts och dokumenterats i ett ramverk för IT, ITGC. Alla företagsövergripande riktlinjer och policier finns i ett övergripande ramverk för att säkerställa tillgänglighet för alla inom bolaget.

Riskbedömning

Med utgångspunkt från bolagets väsentliga processer kartläggs risker och kontrollaktiviteter som påverkar den interna kontrollen. Riskbedömning och riskhantering är inbyggd i varje process. Minst en gång per år, eller vid större system- eller organisationsförändringar, säkerställer varje processägare att risker och tillhörande kontrollaktiviteter fortfarande är relevanta och heltäckande. Detta görs i nära samarbete med kontrollägare och kontrollutförare.

Olika metoder används för att hantera och begränsa risker och för att säkerställa att de risker som bolaget är utsatt för hanteras i enlighet med fastställda styrdokument.

Kontrollaktiviteter

Processer och risker avseende den finansiella rapporteringen är väl kartlagda och dokumenterade. Inom varje process finns idag ett flertal kontrollaktiviteter som syftar till att hantera de risker som bedömts som väsentliga. Till

varje process finns nyckelkontroller med utsedd ägare. Varje år testas kontrollerna både ur ett designperspektiv, det vill säga täcker denna kontroll den identifierade risken, samt ett operationellt perspektiv, det vill säga utförs kontrollen som det är tänkt. Under 2010 har Skandia Liv återigen testat att de definierade nyckelkontrollerna fungerar i enlighet med instruktionerna. Vidare har Skandia Liv genomfört ett projekt för att säkerställa att de "slutanvändarägda" applikationerna (framförallt excel-filer) som påverkar den finansiella rapporteringen håller en hög kvalitet med begränsad risk för handläggargfel.

Information och kommunikation

Inom Skandia Liv finns etablerade informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. Riktlinjer och standarder för finansiell rapportering finns tillgängliga och är kända för berörd personal.

Uppföljning

Skandia Liv följer löpande upp efterlevnaden av policier och riktlinjer samt utformningen och effektiviteten i kontrollstrukturen. En sammanställning över efterlevnaden av hos bolaget tillämpliga policier samt uppföljning av att brister åtgärdats görs av bolagets Compliance Officer. Denne svarar även för att styrelsen minst en gång per år får en skriftlig samlad utvärdering av detta. Chefaktuarierna ansvarar för de aktuariella beräkningarna samt utformning och uppföljning av de försäkringstekniska riktlinjerna. Bolagets ekonomiska situation och effektivitet bereds i revisions- och riskutskottet och behandlas i styrelsen. Styrelsen erhåller kvartalsvis ekonomiska rapporter och informeras månadsvis om relevanta nyckeltal. Skandia Livs internrevisionsfunktion granskar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen baserad på den riskanalys och revisionsplan som fastställts av revisions- och riskutskottet. Enheten Riskstyrning och riskkontroll ansvarar för uppföljning av bolagets strategiska och operationella risker. Mer om hur Skandia Livs risker hanteras beskrivs i not 2 i årsredovisningen.

Det har, inom Skandia Liv, under 2010 inte skett några överträdelser av regler som föranleder anmälan till Finansinspektionen.

Denna bolagsstyrningsrapport har granskats av bolagets revisorer.

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till bolagsstämman i Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ), org.nr 502019-6365

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Som underlag för vårt uttalande om bolagsstyrningsrapporten har upprättats och är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen, har vi läst bolagsstyrningsrapporten och bedömt dess lagstadgade innehåll baserat på vår kunskap om bolaget.

Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats, och att dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen.

Stockholm 25 februari 2011

Svante Forsberg
Auktoriserad revisor

Thomas Thiel
Auktoriserad revisor